

od Har-
je bila
la pod-
nad ne-
Citavim
ki aero-

Lord
rekao
n, koja
g postu-
e video
ne može

redstvo,
a znanje
jvi uvek
koja ga
vi i živi
a protiv
odobrila
povornost
v čove-

novine
svojom
pi s ne-
) osoba,
sled po-
e stigao
zatražio

istočnoj
ljacima i
a Ukra-
ši pod-
nke. Banke
ulicama
ogorčeni
ca.

u Italiji,
trgovce
im daju
sveučni-
miru, pa
ogu po-
procent
ajmo!

svira
od br. 110
110

za iznaj-
kupelj i
čko zdrav-
112

tiiti
ino 37 kad
000

listu i

da spo-
keć umi-
živjela je
e nazivali
neudana.
bio je taj,
nobraženu
nije imala
vav, pa je
u meštati.
er je gje-
čaćer svo-
ovali: bio
e na koju
— dotični
remda je
ipak ih je
na svojim
ud šterom
do što je
ružičastih
manjolkom,
ne rijetke,
kod poje-
atnog probijalo
jasto, izra-
tost, te je
a Byrona.
amnjujući,
nomu ras-
mislilo bi
ed sobom,
ito snažnji
ko je ona

ENNA lista: U pretplati
za četvrt god. K 48.—
za polugodište K 24.—
za mjesечно K 12.—, me-
sečno K 4.—, a maloprod-
aj 16 fil. pojedini broj
OGLASI primaju se u
upravi lista trg. Gruzosa i
Isak Jos. Krapotića.

Hrvatski List

Izlazni svaki dan u 8 sati ujutro.

Visnik i Izdavač dr.
Lovro SCALIER, odvjet-
nik, Pula, ulica Carara 3.
(Narodni Dom). Ured-
ništvo Šibenska ul. 24. —
Odgovorni urednik Ivan
MARKON, Pula. — Ruko-
pisi se ne vraćaju. Cek-
tač. a. u. pošt. št. 26.795.

Godina IV.

U Puli, sredi 27. novembra 1918.

Broj 1216.

Citaocina!

Zatvoreni smo sa svih strana. Naš glas ne
opiše do onih krajeva, kamo ga šaljemo, a glas
ših sunarodnjaka iz ostalih slavenskih i jugo-
slavenskih zemalja ne dopire do nas. Ne znamo,
o se s nama, a našom braćom zbiva. Novina
ših po sedmice i sedmice ne vidimo, ali znamo
te, što se zbiva u Italiji, ponešto u Francuskoj
ostalim savezničkim zemljama. Poplavili su nas
ljanskim novinama. Cenzure nema — ali mo-
š pisati! kao pod najostrijom austrijskom cen-
surom.

Poštovali će sa čitaoci morali zadovoljavati
ste i novim načinom uređivanja lista, koja je
ada sve otežčao usled posvemašnje nestašice
estli.

List će zato — dok se prilika srede — do-
ostiti najvećim delom izvatke iz šilijanskih no-
ina iz kraljevine, da naši čitaoci vide, što naši
usedi o nama misle i kakve o nama govore.

Uredništvo.

Jedinjenje svih Jugoslavena pro- glašeno.

Narodno Veće proglašilo ujedinjenje sa Srbijom
i Crnom Gorom.

U posljednjem času primamo vest, da je na
4. o. m. proglašeno u Zagrebu podpuno sjedinjenje
jugoslavenskog naroda Slovenaca, Hrvata i Srba
bivše a.-u. monarhije sa Srbijom i Crnom Gorom.

Na čelu te nove države će privremeno do
konstituenta stajati regent, a konačni oblik vlada-
ne, njezin ustav i sve drugo ustrojstvo će odlučiti
konstituenta, koja će biti izabrana po proporcijom
slabijem sistemu na podlozi sveopćeg, jednakog,
direktnog i tajnog prava glasanja.

Za spomenar.

Ne može se poreći, da su Talijani majstori u
isanju meštine. Da se svatko osvedoči, kako oni
išu, bit ću tako slobodan, da svaki broj „Hrvat-
skog Lista“ uredim najmilimističnijim crvecem, abra-
im po talijanskim baščama: „Corriere della Sera“,
„Ideja Nazionale“, „Giornale d'Italia“.

Il truce jugoslave (Jugoslavenska štala).

„Sva je talijanska štampa jednostavno izrazila
rezir i gnusanje zbog neprispodobive prevare kod
obožnjeg prepustanja vojničke mornarice austro-
garske sa strane bivšeg cara N. V. Jugoslaven-
kom u Zagrebu. I oni listovi, koji su držali, da
politika, koja ide za oslobođenjem podjarmljenih
slavina, treba da bude praćena jasnim, otvorenim
siroim zahtevom naše nacionalne revendikacije,
oz ikakvog odricanja, i oni listovi, koji su pače
reporučivali — lakoćom, a koje se danas moraju
ajati — mogućnost revizije temeljnog londonskog
akta u korist Slovenaca i Hrvata, šale danas ža-
psnu komediju i pozivlju talijansku vladu, da traži,
a se sa svom potrebitom energijom izvedu late-
ralne klauzole primirja, da zatraži potpunu zado-
voljštinu svetih prava Italije; ti listovi pozivlju, da
ada sve štiti najlegitimnije, najdublje i najpravije
nterese zemlje, da štiti sigurnost njezina života,
jezina čast od spleta, koje će se bez sumnje
novoniti protiv Italije kao osveta starog neprijatelja
io on kako mu drago preobučer ili uskršno pod
rugim imenom i licem. Nepotrebno je da kažemo,
kako se vrućom željom pridružujemo ovom po-
livu na jaku, sigurnu obranu onih bitnih uveta
livotu i budućnosti Italije, na obranu svih nepri-
ateljskih zaseda, koje su na svetlo izbile i koje
e još izbiti. Mi smo prvi dali alarm protiv po-
sorske komedije austro-jugoslavenske. Danas ne
ame imali drugo nego da ponovimo ono, što smo
čeli rekli. Austro-Ugarska se kusalda da varkom
tme jednom od glavnih uveta primirja u isto vre-
ne, kad su njezini opunomoćenici pregovarali u
vila Giusti i izrazili od porednice Italije primirje.
tevara je imala — kako to protizlazi iz nevero-
atnog dokumenta, što ga je juče obelodanila
Stefani — svesnih sukričava, dobrovoljnih zata-
čca u osobama poštovane gospode Narodnog
teča jugoslavenskog.

Medju tima susraćemo uz ugođno prenera-
enje dobričinu doktora Anta Tresića-Pavičića, za-
stupnika na parlamentu u Beču, koga je naša jugo-
avotilska štampa naslikala kao strašnog neprija-
elja Austrije i koja je od reči do reči dovela jedan
legov govor o katastrofalnim prilikama u kraje-
ima na Jadranu kao izvanredan antiaustrijski do-
kumenat. A sada se pokazuje naš, dobar Dr. Ante

Tresić-Pavičić — po famoznom dokumentu — u
svojoj večnoj stari funkciji, koja je uvek najstareže
vrlo, u funkciji neprijatelja Italije na račun i po
zapovedi gospodarice Austrije, od koje su se na-
dali on i njegovi prijatelji da će za uzdanje za
njihove duge, i ako ne časne službe, postati ba-
štinici njezini.

Nazočnost doktora Tresića-Pavičića, službenog
reprezentanta jugoslavenskog sveta, medju
bezobraznim ličnostima, na koje se austro-ugarska
vlada „in articulo mortis“ oslonila, da može pro-
neveriti pravo Italije, je čin, koji mora da otvori
oči i onima, koji su se najviše neškali, da vide.
Mi, koji smo pošteni i lekranu sudećevali kod pe-
kreta u prilic podjarmljenih naroda, videći u tome
idealnu korist i politiku Italije, ne žacamo se da
izjavimo, da su spomenuti, dokumenti i odnošaji,
koji postaju iz njega jasni, najvećim i najžalosnijim
uzrekom, da gube svaki ugled oni, koji su bili
smatrani za poverenika jugoslavena na sastanku u
njihovu ličnu veru posumajmo“.

(Ideja Nazionale, 21. nov. 1918.).

„Austrija cho napravivo“.

„Srbe valja iz ovakog postupka eliminirati.
(Pre toga prihaju se „sločili“ Jugoslavena). Srbi
su se borili s antantom, oni cene našu pomet pa
nas i vole. Gde su oni — tu vlada redipravdomost.

No ni oni nisu sretni. Našli su svoju domo-
vinu posele velikih žrtava, ali nisu našli svoje stare
samostalnosti. Centar Jugoslavije neće biti Beograd
— hako se čislalo po kriskom paktu, glava jugo-
slavije ne će kralj Srba, Hrvata i Slovenaca, kako
je bilo pisano i prihvaćeno u kriskom ugovoru.

Postigavši tim poktom sedinjenje sa Srbijom,
Hrvati i Slovenci ne prihvataju prvenstva srpskog.
Oni su proklamirali republiku.

Kriski pakt je pakt begunaca, koji za-
stapaju sebe same, a ne nas.

Tako šalješ gde govore vođe Hrvatske i Sla-
vonske u svojim novinama. Papir nema nikakve
vrednosti.

Kako će se snaći kralj srpski i kralj crno-
goraki u jugoslavenskoj republici? Kako će saavim
iznemogla Srbija moći živeti zajednički sutradnji
život sa slavenskim zemljama austrijskim?

To su pitanja teška i nevesela, s kojih su
zamišljeni hrabri vojnici stare kerojske zemlje.
Nema sumnje, da svi vojnici i svi časnici, osećaju
i u pobedi, da ih proždria Austrija, s kojom sve
svoje bitke bili“.

Ne brinite se toliko za Srbe! Poznaju vas
debro!

Sokolska skupština u Medulinu.

U medelju na 24. o. m. održavala se je u Me-
dulinu posele špet godina patnja, muka i nevolja
glavna sokolska skupština, i po teme medulinski
Sokol počeo je opet delovati.

Na skupštini prisustvovalo je mnoštvo naroda,
osobite se je istakla uzorna i čila omladina oba-
dvaju spolova. Skupština je prisustvovalo i izaslan-
stvo puljskog Sokola.

U 3 sata otvorio je skupštinu bivši starosta,
pozdravio prisutne i razjasnio, kako je medulinski
Sokol bio još od početka rata progonjen kao malo
koji drugi Sokol, kako su vođe Sokola i svi oni,
koji su radili oko njegovog procvata i napretka
bili zlostavljeni i mućeni, te kako je sav imetak
Sokola bio zapljenjen po austrijskoj vladi, kojom
je Medulin, taj cvet hrvatstva u Istri bio trn u oku.

Brat, mesni župnik, Kirac, kojeg nije mimoišla
sudbina, da i on nebude sudionik svih nevolja, in-
ternačija i zatvora, progovorio je nekoliko lepik
reči. Osobito se pozivao na omladinu, kojom je
predečio, da je ona — omladina — ona, koja sa-
činja Medulin. Zdravo telo, rekao je, dobivate
putem gombanja, a zdravu dušu srećci prosvetu, a
to obadvoje možete postići u lepom i omiljelom
Sokolu. Kada bude imao svaki pojedinac od vas,
zdravo telo, a u njemu zdravu dušu, onda ćete
moći koristiti sebi i narodu, i znati vladati slobodom
koja nam je za vratima. Nek vam budu uzor i
primer braća Česi, koji su najviše putem Sokola,
došli do visokog stepena naobrazbe, do prave
misli slobode i znali su je napokon i postići. Još
je lepik reči izgovorio, kojeg je omladina napetošću
slušala, znajući da im govori čovek, koji je lepik
časova proživio u zajednici sa Medulinčima, a i
popio je mnogu gorku čašu skupa s njima, te
kada bi došlo i na njega red, da oseti teške ča-
sove, nije se sutezao, nego je delio jad i nevolju

skupa sa svojim narodom, koji mu toliko srcu pri-
rastao. Zatim je govorio izaslanik puljskog Sokola,
brat podstarosta Baselli, koji je opširnije razjasnio
rad i cilj Sokola pre rata, a kakav rad mora da
bude sada, kad su se prilike promenile. Pozdravio
je brata medulinskog Sokola, u ime puljskog So-
kola, te pozvao na zajednički rad. Bok uz bok
obadva Sokola doprinećemo više našoj stvari nego
da bismo živeli osamljeni.

Dalje je razjasnio položaj u kojem se sada
nalazimo, te pozvao svih na mir, stegu i red. Nije
doba — rekao je — bunjenja i prolevanja krvi.
Vreme je, da se trijezno i promišljeno radi. Dosta
je krvi proteklo, a daljnje prolevanje, bilo bi uza-
lutno. Sve ono što će biti i što doći, biće i doći
će, pa prolevali mi krv ili ne. Prilagodimo se pri-
likam koje nas okružuju, jer su provizorne naravi,
i pokoravajmo se naredbama okupacione vlasti.
Mirom, stegom i treznim radom, pokazat ćemo
svetu, da smo trezni vremena, i da znamo ceniti
slobodu, a pravica će otkrojitii svima. Isto tako iz-
govorio je brat dr. Kirac poučnih reči i stavio om-
ladini na srca bezodvlačni i naporan rad oko na-
predka i širenja sokolske misli. Iza toga su se re-
dale neke upute i preporuke tehničke naravi. Na
svršetku je novomenovani starosta, brat Radošević
pozvao novi odbor na složan i marljiv rad, po-
zdravio je prisutne i zahvalio se na lepom odazivu.
Preko skupštine i na konac iste, udavirao je ostatak
medulinske glazbe „Lijepa naša, Oj Slaveni i So-
koloku koracnicu“.

Divimo se ubavnom Medulinu na njegovom
marljivom i uzornom radu. Medulinski Sokol pred-
njačio je od vajkada drugim Sokolima, i zato baš
ga je desila sudba propale Austrije, koja ga je
gnječila, tlačila i proganjala, ali u našim medulini-
cima jače se budila narodna misao, i sva progonaštva
poticala ga na žilavi rad. U patnjama i mukama,
mislilo je o svojoj sudbini i došao je do zaključka,
da samo takovim narodnim radom i preko trno-
vitih puta dolazi se do blagostanja i prava naroda.
Cvao nam i napredovao medulinski Sokol, te dao
Bog, da se i druga sela i mesta pvedu za uzor-
nim radom medulinskog Sokola, a u našoj sirotici
Istri, radjali se na stotine takovih Sokola. b.

Što će biti s novcem?

U „Hrvatskom Lloyd“ raspravlja jedan naš
financijalni stručnjak o pitanju: „Što će biti s
novcem?“ U članku se vidi, da će se morati stvo-
riti neki sporazum medju novim državama bivše
austro-ugarske monarhije glede obveza, koje pro-
istječu iz некоč zajednički vodjenih posala, morat
će se načiniti medjunarodni obračun. Nove države,
kao nasljednice bivše austro-ugarske monarhije,
morati će zajednički provesti likvidaciju Austro-
ugarske banke. Imetak Austro-ugarske banke po-
dijelit će se: i aktivna i pasiva. Medju aktivnu do-
laze u prvom redu u obzir preostale zalihе zlata,
a medju pasivu izdane i u prometu kolajuće bank-
note. Dionička glavnica, dakle tražbine dioničara,
dolaze tek u drugom redu u obzir. Mi moramo,
dakako razmjerno, snositi posljedice grijehа finan-
cije uprave stare državne grješnice i njezinog emi-
sionog zavoda. Novac je u rukama naroda, pa
koga ćemo ili kako prisiliti „Austro-ugarsku banku“
(u likvidaciji), da iskupi novac, kad nema čime?
Ili kako ćemo na to prisiliti češko-slovačku državu,
ugarsku itd.? Ili monarhiju, koje kao takve, više
nema? Napokon moramo uvažiti, ako i jest bank-
nota obveza „Austro-ugarske banke“, da je to u-
jedno i obveza bivše austro-ugarske države. Jer
ova je prisilita banku, neka izdaje u tolikom op-
segu banknote i neka ih njoj stavi na raspolaganje.
Svaka dakle banknota, moglo bi se reći, predstavlja
obvezu austro-ugarske banke prema posjedniku te
banknote, ali i obvezu bivše austro-ugarske mo-
narhije prema banci. A jer na mjesto bivše monar-
hije stupaju naša država, češko-slovačka itd., zato
sve ove države preuzimlju i obvezu monarhije pre-
ma banci, a preko ove i prema svakome posjed-
niku banknote. Jasno je dakle, da će i naša država
SHS morati iskupiti te banknote, odnosno stanoviti
njihov razmjerni dio.

To će se iskupljenje provesti po svoj prilici
preko nove naše notne banke. No time što će naša
država oainosno njezina notna banka zamijeniti stare
banknote novima, tim samim činom ne diže se vri-
jednost potonjih, jer se tim samim činom ne stvara
pokriće ni za te nove note. Trebati će dakle da
se pobrine za to pokriće nova notna banka. Jedan,
ali razmjerno vrlo neznatan dio pokrića sastojao
bi u onoj zalihі zlata (i deviza), koji bi ju dopao
od likvidirane austro-ugarske banke. Drugi dio
opet, sigurno ne osobito znatan, dobio bi se

Velike
Slo-
emiji.
la je
r su
ada“.
jačno
u re-
uje-
n, da
vo je

pravi
sum-
stupnu
nove,
staviti
a Ra-
dikta-
linici i
a do-
aram.
rodile
lucija
ama
javiji.
kasno

a. u
etire
ičko
supn
šim

lanuti,
štine
te vo-
rodiji-
i are-
rih i
kovall
anah

i v
itani

juičk
dašnj
strag
opšir-
Kom-
svezi
ačkog
uži i
enici“.
i pri-
u po-
kateri,
Eko,
ti, šta
a sie
jazovi
straj-
ju, na
opru
celogu
ljegovi
mo je,
kreće
e. Kao
novani
icipline
ogibao
strano
spletka
izacije.
ojmom
s na-
odliju
pravil-

darovima imućnijih u zlatu, ostalim dragocijnostima i inozemnim papirima. Treći dio dobio bi se tako, što bi država zaplijenila i tako imetak nekima građanima. Kolik bi taj dio bio i koji bi to građani bili, može biti još stvar diskusije. Ali nesumnjivo je, da bi tu dolazili u obzir u prvome redu oni, za koje je sigurno, da su samo u ratu i radi rata, stekli, odnosno povećali imetak (manje zaslužbe i manja obogaćenja ne bi dakako dolazila u obzir). Zaplijenjeni imetak ne bi morao sastojati u banknotama, već bi mogao sastojati u nekretninama ili u bilo kakvim dobrima. Država bi ili ta dobra zadržala, pa bi ova kao takva tvorila pokriće, (jer sve što je dobro, može služiti kao pokriće), ili bi ih prodala. Prodajom došla bi ona u posjed svojih banknota i time bi se riješila dotične obveze, jer te se banknote ne bi više vraćale u promet.

Mi ćemo sanirati našu valutu, odnosno pribaviti vrijednost i pokriće novim notama, ako ćemo prije uspostavimo mirovno i redovito stanje u našoj državi, ako se čim prije sve dosada neproduktivne i samo konsumirajuće sile povrate poslu, produkciji. Treba uvažiti odnos novca prema robi. Čim više novca, tim je manja njegova vrijednost, čim više robe, tim se više diže vrijednost novca. Čim dakle nastane mir, bit će više robe i ova će postati jeftinija, t. j. novcu će pokočiti vrijednost. Dosljedno tome biti će manja potražba za novcem, izdavat će se manje banknota, njih će manje biti u prometu, pa će i to djelovati na uspostavu njihove vrijednosti. Ako spomenemo ovu financijsku potporu, koju nam naši zemljaci u Americi spremaju, pa onu pomoć, koju nam sigurno u slučaju potrebe ni naši bogati saveznici ne će uskratiti, to ne znači da treba tu potporu podcijeniti. No mi moramo u prvom redu računati s onim, što si možemo sami pomoći. A sami si možemo stvoriti u kući mir, koji je prvi uvjet za rad, za produkciju, dakle i za saniranje valute.

O okupaciji Dalmacije.

Talijani na Hvaru. — Odbijena njihova hrana.

O okupaciji Dalmacije donasa „Narodni List“: Dne 13. novembra oko 9 sati u jutro pristao je u hvarskoj luci talijanski krstaš. Vlasti ga nisu pričekali, pučanstvo se vladalo posve pasivno. Kapetan je izjavio, da dolazi okupirati grad u ime Italije. Iskrcalo se 100 mornara sa 100 q. hrane i lijekova. Hranu ne htedoše primiti, dok lijekove zadržahu. Za svoj ured odabrao je lučko poglavarstvo, odakle je sklonuo srpsku i hrvatsku a izvjesio talijansku zastavu. Uložio se protest ustmeno i pismeno proti okupacije. Pismeni protest kapetan ne htjede primiti. Jedan talijanski ratni brod pošao je okupirati Starigrad.

Talijanci na Pagu. Dne 12. novembra u 3 sata popodne okupirala je Pag talijanska torpedača. Zpovjednik je izjavio, da dolazi u ime Antante i Sjedinjeni država jedino radi reda i mira. Iskrcalo se 50 ljudi. Uložio se prosvjed proti dolazku same talijanske vojske.

Talijanci na Korčuli. Dne 12. novembra stiglo je u Korčulu nepozvani gosti. Zatražiše od poglavarstva da se podijeli uprava Korčule i Lastova od Pelješca, koji nije okupiran. Na Korčuli i Lastovu da se mora voditi uprava napose, ovisno od namješništva zadarškoga, a ne od vlade splitske. — I u Veljuci Talijanci zapovjedaju, ko da su nas osvojili. Narediše, da se raspusti mjesni odbor Narodnog Vieća i da obćina sama vodi mjestne poslove. Uredišu i cenzuru za listove. Sve po austrijsku!

Zaposjednuće Starigrada. Dne 13. novembra Talijanci zaposjednuše i Starigrad. Razviše talijansku zastavu, izkrače stotinjak vojnika i zaposjednuše brzojavni i lučki ured.

Talijanci u Salima. Dne 15. novembra talijanska je okupaciona vojska zaposjela školsku zgradu u Salima bez dozvole školske vlasti. Proti ovom je kotarsko školsko vieće protestiralo kod talijanskog vojnog zapovjedništva u Zadru i upozorilo ga na obstojeće propise o rekviriranju školskih zgrada.

Amerikanski admiral u Sibeniku. Iz Sibenika javljaju: Amerikanski je admiral razgovarao se oodaslanicima mjestnog odbora Narodnog Vieća, a bio je prisutan i talijanski admiral. Odaslanici su se potužili na razna nasilja Talijana, pri čemu je talijanski admiral neprestano upadao i prekidao. Svakako se je amerikanski admiral mogao uvjeriti, kakvo nezadovoljstvo vlada u cijeloj zemlji. Odputovao je u Split, da u tom pogledu saslušá Zemaljsku vladu. Admirala je svakako izjavio našim ljudima, da nema razloga uzrujavanju, jer se radi o jednoj privizornoj ratnoj mjeri. Antanta je tu mjeru morala povjeriti Italiji kao najbližoj susjedi. Po internacionalnim obćajma, da se druge savezнице drže postrance dok traje okupacija. Sve to ne stvara nikakav prejudic, jer je mirovna konferencija zvana da konačno odluci o prilika.

Talijanska pomorska vojnička komanda? Pod-admiral Millo uzeo je vojničko pomorsko zapovjedništvo Dalmacije, dalmatinskih otoka i korčulanskih — „della Dalmazia, isole dalmate e curzolane“. — Prevremena uprava ostaje kod mjestnih vlasti pod kontrolom gospodina admirala.

Domaće vesti.

Vezbačima i vezbačicama. Pozivlju se svi vezbači i vezbačice kao i sve one, koji bi želeli pristupiti vezbačima, da dodju na pegovor danas u 6 sata i pol na večer u sokolsku dvoranu. Vodja.

Zabranjena prodaja „Hrvatskog Lista“ u Pazinu. Rodoljubni i velezaslužni prodavač našega lista u Pazinu, gosp. Novak, javlja nam, da mu ne željemo više lista na prodaju, jer da je masna talijanska vojnička oblast zabranila razpačavanje istog.

Za Matijinski šokol, iskupljeno je u konobi medju ugodnim društvom K 23. — Živi darovatelji.

Internacijoje. Saznajemo iz Veloskege, da su gg. Dr. Počlič i Dr. Cakar, to još neka treća osoba, čijega imena nismo saznali, dovedeni u Pazin, da budu valjda predloženi dalje.

Odbor za pramicanje učiteljskih interesa u Pazinu piše nam: Pozivlje se celokupno učiteljstvo Istre, da u današnjim težkim vremenima kućne bude na ruku našem narodu. Neka se narod umiri u pogledu okupiranja našega zavičaja sa strane Italije, jer ova okupacija nije definitivna. Odlučiti će mirovni kongres. Treba da imadamo pouzdanje u naše vodje, koji su već sigurno poduzeli potrebite korake za saniranje ovih naprihka. Zato neka učitelji, koji narod najbolje poznaju, ljude dobre i hrabre na utrajnost i vernost našoj miloj Jugoslaviji, neka se ne štado prepiašiti, te neka usdrže red i mir. Odbor.

Zemaljska. Sreda, četvrtak 29. o. m. Škće se u 8 i pol sati pre poduza misa zadušnica u Stolnoj crkvi za dušu pokojne gđe. Gertrude Počivalske.

Dnevne vesti.

Novi tajnik „Matice Hrvatske“. Gospodin Dr. Tugomir Alaupović odrekao se tajništva i usedništva „Matice Hrvatske“, pošto je posvan u Sarajevu kao poverovak N. V. za nastavu i prosvetu u Herceg-Bosni. Njegovim zamenikom u „M. H.“ izabran je gosp. Iso Velikanović, poznati hrv. kniževnik i pravodilac.

Trčanski „Narodni Svet“ raspustea. Trst 25. novembra. Sinoć 22. nov. 1918. bili su pozvali za danas 23. nov. u 9 sati pre podne k predstojećem redarstvenom oblasti u Trstu, podukovniku karabinjera članovi „Narodnoga Sveta“. Poziva su se odazvali samo dr. Wilfan i Miklavc, jer su ostali članovi bili zaprečeni. Primio ih jedan „tenente“ i pročitao im dopis trčanskog guvernera, koji je glaalo od prilike ovako: S obzirom na to, da su talijanske čete dosegle demarkacijsku crtu, da je promet kroz tu crtu u zemlje bivše a. u. monarhije prekinut i da tu naredbu traže zbog primljenih vesti obziri vojničke sigurnosti, odredjuje se raspust njegovih lekala. — Zahtevani preps dopisa je bio odbijen, jednako i sastav zaptanika o protestu proti toj naredbi. Ako i nije bilo u gavernerovom dopisu ni spomena o zatvoru prostorija, to je spomenu „tenente“ i tu naredbu istodobno oznanio. Nije dopustio, da se dr. Wilfan i Miklavc ili samo jedan od njih odstranilo, nego je sa sobom 4 karabinjera i pošao s mestu u prestorije Narodnoga Sveta u Slovansku štacionicu, da odstraniti sve, koji su tamo bili, i stavio na izlaze pečate, odredio, da će karabinjeri stražiti ob danu i ob noc izlaze. Kod guvernera je uložen proti raspustu Narodnoga Sveta protest.

Na razmama. Iz Zadra dobiva „Idea Nazionale“ vest, da je općinski prisednik u Splitu Dr. Tartaglia dao prihiti oglase, kojima se zabranjuje izvešanje talijanskog trikolera iz obzira reda i mira. Vi se tomu čudite? Zar mi moramo poštovati vašu zastavu, dok vi naše škidate, derete? Vrlo je zanimiva epazka k ovoj vesti: „Neka se naši štatalji ne čude svom oglasu općine splitske — čisto austrijskom — i na dan sasvim talijanskom imenu: Tartaglia. Ovaj je Tartaglia stari jedan renegat, koji sada služi c. kr. pseudójugoslavensku vladu, pošto je verne služio c. kr. austrijskoj vladi. Jugoslaveni spljetski zovu se: Tartaglia, Bianchini, Cortellazzo, Borelli, Madrazza itd. Imena, kakò se vidi, sasvim hrvatska!“ A vaši „veliki“ muževi žla Ghiglianovich, Delich itd., itd., itd. — to su prava toskanska imena, je l' de? „Puro sangue“ — dašto! Razni vaši, koji se pišu sa „ek“ mesto „d“ nisu renegati? Ođgoverite nam — rastumačite nam to! Bit ćemo vam vrlo zahvalni!

Promena u redakciji „Savremenika“. Budući da će se dojakošnji urednik „Savremenika“ g. dr. Branimir Livadić i Juljo Benešić zahvaliti na toj časti, izabrao je upravni odbor D.H.K. na svojoj sednici od 15. t. m. za glavnog urednika „Savremenika“ Andriju Milčinić, a za suradnike g. Jozu Ivekića, a za urednika umetničkog dela dra. Artura Schneidera. Zaključeno je, da se dr. Livadiću i Benešiću zapisnički izrazi priznanje od odbora na njihovom trudu. Za urednika društvenih edicija izabran je Juljo Benešić.

Zapoved engleskog admirala Beatty mornar. Pre nego je engleska mornarica pošla pvesime nanažno ratno brođovlje, koje mora uvetima primirja narediti, izdao je admiral Beatty sledeće zapovedi: 1. osobni odnošaji s Nemač moraju biti posve formalni; 2. uljudnost mora sv iskazati, ali se ne smiju zaboraviti ratne metode neprijateljeve; 3. ne sme učiniti nikakvog im nacionalnog komplimenta; svaki je razgovor branjen, osim u poslovima službenim; 4. ako nužno valja hraniti Nemce, ali im se ne sme gostoprimitva; živež neka im se da u sasv odolenom mestu. Ako je potrebno može se živež primiti od Nemaca, ali uz analogne modalitete.

Sudbina nemačke mornarice. „Daily Chronicle“ piše: „Kakvaged bude buduća predaje nemačke ratne mornarice, sigurnim ožemo biti, da ratni plien će biti nikad vraćen Nemačkoj“.

Vojska savezničke prema Nemačkoj. Paris, 2. Američki izveštaj javlja, da su juče popodne č Sedinjenski Država prošle kroz grad Luksemburg Civilno građanstvo primilo je čete kao osloboditelje, obasulo ih cvećem i pratilo ulicama, oki plima zastavama. Jedno francuzko izvješće kaže, je napredovanje u Elzasu i Lotaringija nastavljen. Okupirani krajevial mesta bili su zastavama uređni, a francuzki su vojnici bili primljeni s oduš vljenjem. U Markolsheim-u vledila je predaja znatnog neprijateljskog materijala. Druga i četvr vojska nastavile su put prema nemačkoj granici. Na deanoj strani uputile su se predstraže prema Mezi južno od Namur-a. Tako javlja jedan engleski izveštaj.

Puštani na slobodu. Puštani su bili na slobodu usled proglašenja amnestije u Italiji tajnik upravne službene socijalističke stranke Constantino Lazzo i tajnik odbora socijalističke stranke Nico Bombacci.

Orlando i Sonnino zaslužni građani domovine. S velikom se napetošću očekuju u parlamentnim krugovima predlog zastupnika Luzzatti, da se Sonnino i Orlando proglaše zaslužnim građanima za domovinu, kao što je francuzski parlament proglašio Clemenceau-a i maršala Foch-a.

O ovom se predlogu mnogo govorilo u Montecitoriu. „Parlamentarni odbor“ će predložiti da se k imenima Sonnina i Orlando pridruži i Salandre, koji je sudelovao kod stvaranja velike dela konačne konstitucije Demovine.

Predstavnik malih država na mirovnoj konferenciji. London, 21. novembra. U kući lordova uputio Sidenhan, hoće li biti i predstavnici albanski na zoeni kod mirovne konferencije i što će poduzeti u protivnom slučaju — da se Albaniji zajamči potpuno pravo samoodredjenja. Nowten je odvatio, č antanta nije još zaključila ništa glede sudelovanja država manje važnih kod mirovne konferencije. Engleska vlada ne uzima za sada nikakvih garancija, da će se to dogoditi. Sidenhan može da bude siguran da će se opravdani interes naroda albanskog uzeti u obzir.

Bugari prema Slavenima. Sarajevsko „Narodni jedinstvo“ donosi: (Radiogram upućen iz Sofije Zagreb.) Narodnom Veću u Zagrebu! Priveden u delu san velikih predhodnika i pristalica jugoslavenske ideje, koji su od preko 100 godina radili lepju hrvatskoj zemlji. Dao Bog, da slobodna i nezavisna Hrvatska bude od one velike demovine, koju su iliri u snu zazivali, u koju su Strosmajeri pristupirali, koju je jugoslavenska akademija u svojim grudima gajila i koju su nosioci vrhovne hrvatske misli milovali! Slavenko društvo u Bugarskoj topozdravljalo političko uskrsnuće hrvatskoga naroda. Predsednik Bobčev. — (Radiogram upućen iz Sofije u Prag.) Dru. Kramaržu u Pragu! Slavenko društvo u Bugarskoj srećno je, što u Vašoj osobi može čestitati prvoj narodnoj vladi Češkoslovačke države uskrsle, slobodne i nezavisne. Političko jedinstvo Česloslovačka, koje su još jučer snivali češki i slavenski patriote, ispunja nas divljenjem. Mi smo sigurni, da će Češka, koja je uvek bila na čelu akcije za slavensku solidarnost i kolevkom savremenih apostola za slavensku udruženje, odsada takodjjer biti čuvarom i potporom veza i općih interesa, koji će približiti i sediniti slavenske narode, bliske i daleke u potpunom skladu sa novim načelima svetske demokracije. Predsednik Bobčev.

Mali oglasnik

Učitelj glasovira traži se. Ponude pod br. 110 na upravu lista. 110

Brijačkog pomoćnika traži, na nastupom odmah. Zvonimir Gjura, brijač, Pola Via Sergia 59. 111

Stan od 3 sobe odmah za iznajmiti. — Prodaje se kupelj i razno pokuštvo. Lučko zdravstveni kapitanat. 112

Maide i vele pračice kao i breka sa gledanje prodaje se. Kostiona. Mikovitch, Valdebek. 113

V. Vuletin: Balkanske — Turaki 1912-1913 i krvava bratska svadja može se dobiti u poslužnici Jas. Krumpolice Franja Ferdinanda 114